

15. október 2014

Nefndarsvið Alþingis

Alþingi við Austurvöll

Varðar: Umsögn um frumvarp til laga um ýmsar forsendur fjárlagafrumvarps 2015.

Vísað er til bréfs nefndarsviðs Alþingis dagsett 23. september sl. þar sem óskað er um sagnar um ofangreint frumvarp.

Ekki eru með frumvarpinu gerðar breytingar á öðrum þeim sérstöku gjöldum sem snúa að fjármálafyrirtækjum en gjaldi til greiðslu kostnaðar við opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi og gjaldi til greiðslu kostnaðar við rekstur Umboðsmanns skuldara. Aðrir sérstakir skattar á fjármálafyrirtæki eru óbreyttir milli ára, svo sem fjársýsluskattur (5,45% af launagreiðslum fjármálafyrirtækja og Íbúðarlánasjóðs), sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki (0,376% af skuldum lánaframtækja annarra en Íbúðarlánasjóðs), sérstakur fjársýsluskattur (6% viðbótarskattur á tekjuskattsstofn fjármálafyrirtækja og Íbúðalánasjóðs umfram 1000 m.kr.

Sérstakir skattar á fjármálafyrirtæki

Fjársýsluskattur	2.990 m.kr.
Sérstakur fjársýsluskattur	2.000 m.kr.
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	10.080 m.kr.

(Áætlaður hlutur starfandi fjármálafyrirtækja)

Samtals **15.070 m.kr.**

Samtals er þessi sérstöku skattar áætlaðar röskir 15 ma.kr. á árinu 2015. Til samanburðar var vaxtamunur bankanna þriggja um 86,5 ma.kr. á árinu 2013. Sem hlutfall af vaxtamun eru þessir skattar um 17,4% og hafa því verulega áhrif á kostnað fjármálafyrirtækjanna. Þessir skattar eru aðeins að litlu leyti til staðar í nágrennalöndum og valda því að kostnaður við bankaþjónustu verður dýrari

hér en þar. Aðeins í Danmörku er til hliðstæða við fjársýsluskatt, en nokkur lönd hafa tekið upp skatt sem er hliðstæður Sérstökum skatti á fjármálafyrirtæki. Skatthlutfall í þeim löndum er þó aðeins brot af því sem hér er

Um þau gjöld sem snúa að fjármálafyrirtækjum sem breytt er með frumvarpinu gilda í báðum tilvikum sérstök lög sem meðal annars fela í sér að samráð skal haft við gjaldskylda aðila við undirbúning að ákvörðun gjaldsins, lög 99/1990 vegna Fjármálaeftirlits og lög 166/2011 vegna Umboðsmanns skuldara. Sérstakar samráðsnefndir eru starfandi, skipaðar af fjármálaráðherra til að fjalla um rekstraráætlanir þessar stofnana. Samtök fjármálafyrirtækja eiga aðild að báðum þessum nefndum. Álit beggja nefndanna fylgja hér með sem fylgiskjöl.

Samtök fjármálafyrirtækja fagna því að gjald til Umboðsmanns skuldara lækkar frá því sem áður var. Það er í takt við það verkefni Umboðsmanns skuldara fara nú minnkandi eftir því sem unnið hefur verið úr þeim fjölda mála sem kom í kjölfar fjármálahrunsins 2008. Auk þess hafa verkferlar og vinnubrögð embættisins slápast. Að mati Samtaka fjármálafyrirtækja væri gagnlegt að ljúka þeirri vinnu sem hafin var fyrir nokkru síðan að yfirfara löggjöf um Umboðsmann skuldara og þau úrræði sem hann hefur yfir að ráða í ljósi reynslunnar af starfsemi embættisins. Hugsanlegt er að með því megi ná fram aukinni skilvirkni og hagkvæmni í rekstri embættisins.

Eins og kemur fram í álit samráðsnefndarinnar um gjald vegna kostnaðar við opinbert eftirlit eru það vonbrigði að áður gerðar áætlanir um minnkandi kostnað við rekstur Fjármálaeftirlitsins hafa ekki gengi eftir. Reiknað hafði verið því að mannaflí og kostnaður myndi fara lækkandi þegar sérstök verkefni sem tengdust fjármálahruninu væri lokið. Svo virðist nú ekki vera. Í álit Samráðsnefndarinnar er hvatt til þess að vinna verið hafin „*að skilgreina hvað geti talist eðlileg stærð fjármálaeftirlits með tilliti til stærðar markaðarins og þeirra verkefna sem eftirlitinu er ætlað að sinna. Því tengt er nauðsynlegt að skoðað verði hvaða störf geti talist eðlilegt að eftirlitið sinni og greitt er af eftirlitsskyldum aðilum. Í því sambandi telur samráðsnefndin að vert sé að skoða hvort rétt sé að fjármálamarkaðurinn greiði fyrir þá reglusetningavinnu sem nú er snar þáttur í starfsemi eftirlitsins. Hið sama má segja um eftirlit með innheimtustarfsemi og annað sem ekki telst til kjarnastarfsemi fjármálaeftirlita.*“

Virðingarfyllst,

Yngvi Örn Kristinsson

Fjármálaeftirlitið

b.t. Höllu Sigrúnar Hjartardóttur

stjórnarformanns

Reykjavík 16. júní 2014

Samráðsnefnd eftirlitsskyldra aðila hefur farið yfir rekstraráætlun FME fyrir árið 2015.

Nefndarmenn fengu áætlun senda í tölvupósti 25. apríl sl. og áttu fund með fulltrúum FME 12. maí sl. Á umræddum fundi var m.a. lögð á það áhersla af hálfu FME að verkefni og umsvif stofnunarinnar hefðu aukist verulega undanfarin ár. Af því tilefni var ákveðið að FME tæki annars vegar saman upplýsingar um áherslubreytingar og ný lögbundin verkefni frá hrúni og hins vegar mat á hlutfalli ráðstöfunartíma starfsmanna sem nýttur er í verkefni sem teljast ekki til kjarnaverkefna fjármálaeftirlita. Samantektin barst samráðsnefnd með bréfi dagsettu 4. júní s.l.

Á grundvelli áætlunarinnar og þess fundar sem haldinn var um hana, lýsir samráðsnefndin yfir mikilli óánægju og vonbrigðum með þær forsendur sem lagt er upp með í áætlun fyrir 2015. Ofangreint bréf frá 4. júní breytir þar engu um.

Ítrekað hefur verið bent á mikilvægi þess að rekstrarkostnaður FME leiti jafnvægis að nýju. Á meðal eftirlitsskyldra aðila ríkti skilningur á því að bregðast þyrfti við aðstæðum sem upp komu á sínum tíma og útheimtu aukinn kostnað. Því var lofað á þeim tíma að sá kostnaðarauki gengi til baka. Þrátt fyrir að ekki hafi orðið jafn mikil aukning starfsmanna, eins og áætlanir FME gerðu ráð fyrir, veldur það verulegum vonbrigðum að FME sjái ekki fyrir meiri fækkun starfsmanna á næstu árum, en raun ber vitni. Í rekstraráætlun næsta árs eru engin teikn um slíka þróun heldur þvert á móti leitast við að festa inni til framtíðar (sbr. einnig áætlanir fyrir 2016, 2017 og 2018) þann kostnaðarauka sem eftirlitsskyldir aðilar hafa tekið á sig. Er þetta staðreynd, jafnvel þó 17 starfsmenn hafi sinnt rannsóknum fallinna fjármálafyrirtækja frá árinu 2009 og að þeim verkefnum sé að mestu lokið. Varpar nefndin því fram til umhugsunar hvort rétt sé að fækka hið minnsta um þann fjölda starfsmanna.

Samráðsnefndin er sammála áherslum FME um mikilvægi þess að halda uppi öflugu eftirliti þar sem byggt er á góðri þekkingu starfsmanna, minni starfsmannaveltu og samanburðarhæfum launum við markaðinn. Af fundum með fulltrúum FME má ráða að þessi markmið hafi náðst og að mati samráðsnefndar jafnvel gott betur en svo þegar lítið er til töflu í viðhengi sem sýnir þróun launa FME. Á þeirri vegferð hefur hvergi verið slegið af eða hagræðing náðst innan eftirlitsins upp á móti hækkandi launum. Færa má sterk rök fyrir því að með auknum gæðum, meiri þekkingu og aukinni sérhæfingu starfsmanna skapist svigrúm til hagræðingar.

Þau ár sem eftirlitsgjöld hafa lækkað lítilla eða staðið í stað hefur það verið gert með því að ganga á eigið fé. Það eigið fé hefur myndast með óráðstöfuðum eftirlitsgjöldum en ekki með

hagræðingaraðgerðum innan FME. Þannig má færa rök fyrir því að FME hafi farið fram á og fengið meira fjármagn en þörf hefur verið á.

Það er eindregin ósk samráðsnefndar að hafin verði vinna við að skilgreina hvað geti talist eðlileg stærð fjármálaeftirlits með tilliti til stærðar markaðarins og þeirra verkefna sem eftirlitinu er ætlað að sinna. Því tengt er nauðsynlegt að skoðað verði hvaða störf geti talist eðlilegt að eftirlitið sinni og greitt er af eftirlitsskyldum aðilum. Í því sambandi telur samráðsnefndin að vert sé að skoða hvort rétt sé að fjármálamarkaðurinn greiði fyrir þá reglusetningarvinnu sem nú er snar þáttur í starfsemi eftirlitsins. Hið sama má segja um eftirlit með innheimtustarfsemi og annað sem ekki telst til kjarnastarfsemi fjármálaeftirlita. Verkefni sem falla utan kjarnastarfsemi fjármálaeftirlita verður að fjármagna með öðrum hætti. Nefndin lýsir sig reiðubúna til að taka þátt í slíkri vinnu sem og til að fjalla sérstaklega um rekstraráætlun fyrir 2015. Sú áætlun er í engum takti við það sem rætt var um á sínum tíma.

Meðfylgjandi er áhugaverð samantekt á þeirri kostnaðarþróun sem átt hefur sér stað hjá FME undangengin ár.

Fyrir hönd samráðsnefndar eftirlitsskyldra aðila sem í eru: Íris Björnsdóttir, Jónína Lárusdóttir, María Sólbergdóttir og Þórey S. Þórðardóttir auk undirritaðs.

Virðingarfyllst,

Hermann Björnsson

Afrit:

Unnur Gunnarsdóttir forstjóri Fjármálaeftirlits

Tómas Brynjólfsson skrifstofustjóri í Fjármála- og efnahagsráðuneyti

Reykjavík, 4. júní 2014

Umboðsmaður skuldara
Kringlan 1
150 Reykjavík

Afrit: Velferðarráðherra
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu
150 Reykjavík

Efni: Álit samráðsnefndar gjaldskyldra aðila á skýrslu á áætlaðan rekstrarkostnað umboðsmanns skuldara fyrir árið 2015

Samráðsnefnd gjaldskyldra aðila samkvæmt lögum um gjaldtöku vegna umboðsmanns skuldara (UMS) var skipuð á vormánuðum 2012. Hlutverk nefndarinnar er að fjalla um skýrslu umboðsmanns skuldara skv. 2 gr. laga nr. 166/2011 og skila álitum um skýrsluna til umboðsmanns skuldara fyrir 14. júní ár hvert.

Álit nefndarinnar á samkvæmt lögum að fylgja skýrslu umboðsmanns skuldara til velferðarráðherra sem skila ber fyrir 1. júlí. Samráðsnefndinni hefur borist skýrsla um áætlaðan rekstrarkostnað umboðsmanns skuldara fyrir árið 2015 miklar framfarir hafa orðið í framsetningu rekstraráætlunar og ber að þakka fyrir það.

Megniniðurstöður samráðsnefndar gjaldskyldra aðila á skýrslu um áætlaðan rekstrarkostnað umboðsmanns skuldara fyrir árið 2015 eru eftirfarandi:

1. Rekstraráætlun vegna ársins 2015 gerir ráð fyrir 496 m.kr. rekstrarkostnaði, sem er veruleg lækkun frá fyrra ári skv. rekstraráætlun, þ.e. 776 m.kr. Skýrist lækkun kostnaðar fyrst og fremst af lækkun launakostnaðar milli ára og lækkun sérfræðikostnaðar.
2. Áætlað álagt gjald fyrir 2015 er 496,4 m.kr. sem teljast verulegir fjármunir þó um lækkun sé að ræða frá árgjaldi 2014 sem var 599,5 m.kr. og 1.297 m.kr. árgjaldi árið 2013.
3. Samhliða fækkun stöðugilda má vera ljóst að húsnæði embættisins er of stórt, líkt og bent er á í skýrslu umboðsmanns, og því tækifæri til enn frekari hagræðingar í húsnæðiskostnaði. Því er lögð á það áhersla að leitað verði leiða til að endursemjja við leigusala svo lækka megi húsnæðiskostnað til framtíðar.

Brýnt er að skilgreina hlutverk umboðsmann skuldara til framtíðar og vinna langtíma starfs- og rekstraráætlun fyrir embættið þannig að unnt sé að gera enn frekar grein fyrir þróun kostnaðar og vinna að áframhaldandi hagræðingu í rekstri. Slík stefnumótun er forsenda framtíðarrekstrar embættisins. Einnig er nauðsynlegt að ljúka endurskoðun laga nr. 101/2010 þannig að gera megi úrræði embættisins enn skilvirkari.

Reykjavík, 4. júní 2014

Guðrún Gunnarsdóttir
Gunnhlídur Gunnarsdóttir
Óskar Magnússon
Yngvi Örn Kristinsson

